

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vas leto - - - \$6.00
Za pol leta - - - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 207. — ŠTEV. 207.

NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 4, 1923. — TOREK, 4. SEPTEMBRA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

ITALIJA NOČE POSREDOVANJA LICE

Nepotrijene vesti o zasedbi otokov Samos in Kefalonije. — Skozi Otrantsko ožino ne sme pluti nobena grška ladja. — Grška vlada je predlagala mednarodno preiskavo. — Grški ministrski predsednik zavrača vsako krvodo. — Grki ogrožajo Italijane na Kreti. — Jugoslavija kot posredovalka.

Atene, Grško, 2. septembra. — Italijanski poslanik Montagna je obvestil danes grškega zunanjega ministra, da Italija ne bo trpela nobenega vmešavanja Lige narodov v italijansko-grškem sporu.

Rim, Italija, 3. septembra. — Tukajšnji oficijelni krogi so mnrena, da sedanja grška vlada ni priznana ter da vsledtega tudi nima pravice sklicevati se na Ligo narodov.

Atene, Grško, 3. septembra. — Neoficijelna poročila naznanjajo, da so zasedli Italijani otoka Samos in Kefalonijo.

Poročila o odstopu grškega kabinta so se izkazala kot nenesrečna.

Grška vlada je pri zavezničnih odločno protestirala proti zasedbi otoka Krfa.

Zaenkrat vladata v grškem glavnem mestu mir in red. Iza sobote so zaprti vsa zabavališča.

Brzjavna zveza med otokom Krfom je prekinjena. Indirektna poročila naznanjajo, da vlada med deželama vojno stanje. Otrantska ožina je grškim ladjam zaprta.

Casopis "Politik" piše: "Z obstreljevanjem Krfa je Italija omalovaževala Ligo narodov, koje članica je. Italijanski strelci so padli med uboge ljudi, katere so Amerikani rešili pred turškimi grozovitostmi. S tem so Italijani jasno pokazali, da ne poznamo nobene morale."

Da bi ne prišlo do kakih nemirov, straži tukajšnje italijansko poslaništvo noč in dan trideset grških vojakov.

Italijanski vojaški atešej je bil poslan v Janino, da preiše vzroke in okoliščine usmrčenja peterih laških komisarjev. Nenadoma je bil pa brez vzroka odpoklican.

Medzavezniški poslaniki so poslali Grški protestno noto, v kateri se zgražajo nad nasilnim umorom italijanskih komisarjev.

Grška zahteva, naj vso zadevo preiše posebna mednarodna komisija. Grška je nadalje pripravljena plačati vsako odškodnino, ki jo odloči mednarodna komisija.

Rim, Italija, 2. septembra. — Na Kreti so Grki vpriporili velike demonstracije proti Italijanom.

Prebivalstvo je baje onečastilo italijansko zastavo ter ogrožalo člane tamošnjega laškega konzulata.

V Kaneji, glavnem mestu Krete je napovedan bojkot italijanskemu blagu.

London, Anglija, 3. septembra. — Iz Carigrada poročajo, da so italijanske bojne ladje v Smirni dobine povelje, naj takoj odplujejo v Jadransko morje.

Belgrad, Jugoslavija, 2. septembra. — Italijanski odposlanec je oficijelno obvestil italijanski zunanj urad o italijanskih namenih glede Grške. Grški poslanik je vložil pri jugoslovanski vladi odločen protest proti delovanju Italije.

Jugoslovanska vlada je samo potrdila sprejem obespisov, sicer pa ni podala nobene izjave.

POSKUSNI POLET ZR-1.

skusni polet. Če bo polet uspešen, bo vlada začela graditi še druge podobne.

Prvi vodilni balon, ki je bil zgrajen v tej deželi, ZR-1, bo polet bo trajal dve uri. Vodilni napravil danes opoldne svoj po-balon je dolg 681 čevljev.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMELJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah:

Včeraj se bilo naše cene sledile!

Jugoslavija:
Raspodaja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekoval urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač na hitro izplačilo najugodnejše.

1000 Din. ... \$11.70 ... K 4,000

2000 Din. ... \$23.20 ... K 8,000

5000 Din. ... \$57.50 ... K 20,000

Pri nakazilih, ki značajo manj kot en tisoč dinarjev računimo posebej se 15 centov za poštino in druge stroške.

Italija in zasedene ozemlje:

Raspodaja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

200 lir \$ 9.60

300 lir \$14.10

500 lir \$23.00

1000 lir \$45.00

Pri nakazilih, ki značajo manj kot 200 lir računimo posebej se 10 centov za poštino in druge stroške.

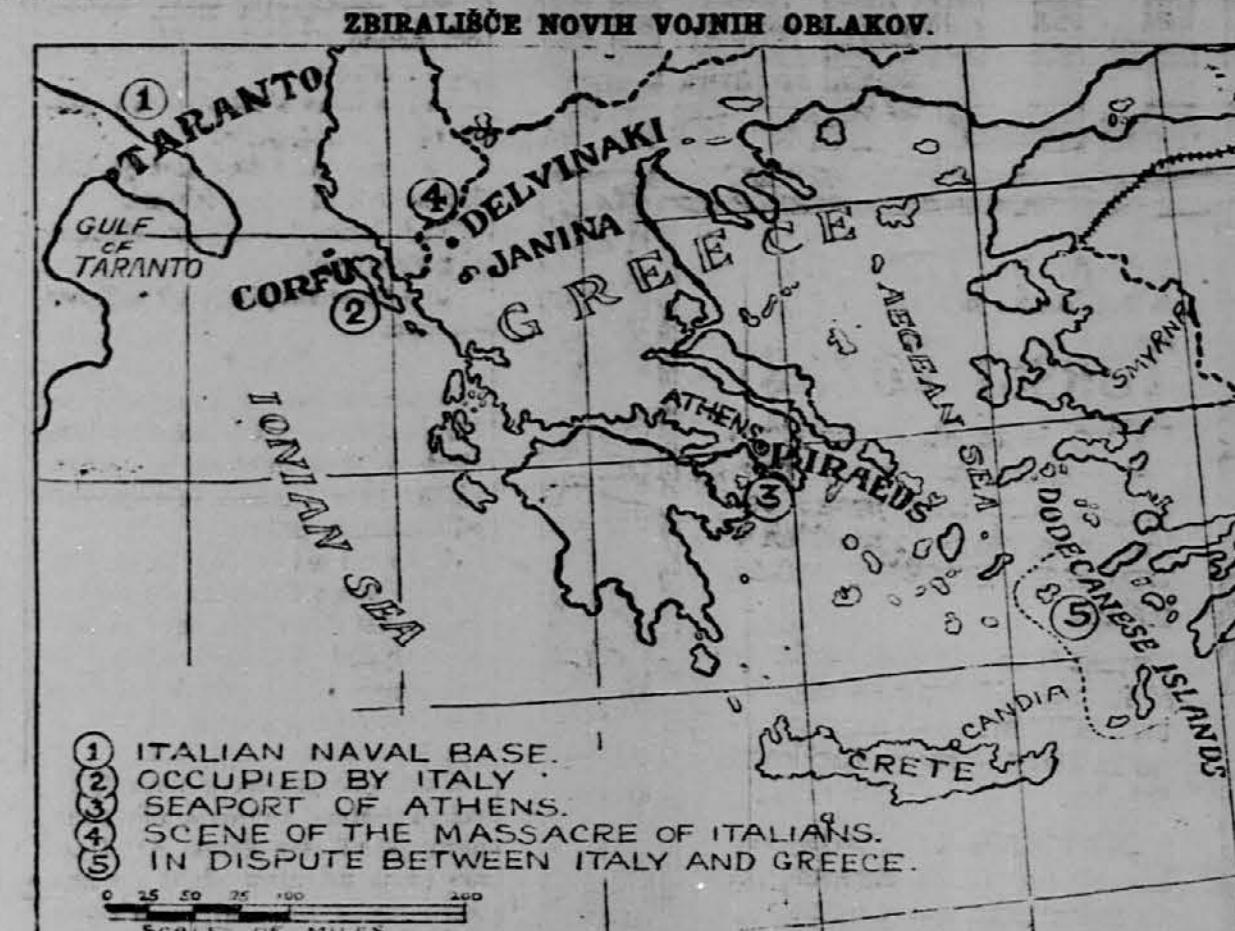
Za poštajo, ki presegajo manj kot tisoč dinarjev ali pa dvakrat ne dovoljujemo, da mogočnosti je poseben popust.

Vrednost dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepriskakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natanko ceno vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dospe poslan denar v roke.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poslednje v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranska Banka.

Slika nam kaže ozemlje, kjer preti izbruhnuti nova evropska vojna. V Taranto (1) je zbiralisko italijanskega vojnega brodovja: otok Krif (2), ki so ga okupirale laške čete; v Atenah (3) vlada veliko razburjenje; pri Delvinaki (4) so Grki umorili pet članov italijanske obmjerne komisije; Dodekanesko otočje (5) glede katerega se Grki in Italijani že dolgo časa prepričajo.

PREMOGARSKE STAVKE NE BO KMALU KONEC

Zastopniki strajkujočih premogarjev in delodajalcev se bodo jutri znova udeležili konferenc. Obe stranki vztrajata pri svojih zahtevah.

Philadelphia, Pa., 3. septembra. Konference, kajih namen je dosegli sporazum med stavkujočimi premogarji in delodajalcem, so bile v soboto odgovlene ter se bodo v sredo znova pričele.

Zastopniki obeh strank se bodo v prvi vrsti pečali z določitvijo plače.

Tukaj se je vršilo veliko zborovanje Central Labor Unije. Zastopniki previlegega dela ni mogel govoriti predsednik United Mine Workers, Lewis. V njegovem imenu je govoril Neal Ferry iz MacAdoo, Pa.

Poudarjal je, da so majnarji dosegli spremeli vsak količaj poslednjega predloga, dočim so delodajalcem nesramno izrabljali njihovo dobrodošč. Sedaj so pa natancno formulirali svoje zahteve in ne bodo odstopili od njih, dokler ne bodo izpolnjene do zadnje podrobnosti.

Harrisburg, Pa., 3. septembra. Značilno je, da so mule še vedno v majnah. To je znamenje, da delodajalec še vedno upajo na skrajnji sporazum.

Kakorhitro bodo pa mule prevedli na prost, bo jasno, da borba ne bo še tako kmalu končana.

Harrisburg, Pa., 3. septembra. Delavei po premogovnih okrožjih so povsem mirno praznovali delavski praznik.

Vsega skupaj štrajka sedaj 155 tisoč delavcev, torej 15.000 več kot prvi dan.

PETNAJST OTROK MRTVIH VSELED OBSTRELJEVANJA.

Atene, Grško, 3. septembra. V katališki katedrali na Krfu se je vršila maša-zadušnica za one, ki so postali žrtev italijanskega obstreljevanja. Med ustreljenimi je bilo tudi šestnajst otrok. Po maši so Grki sredi trga začigali italijansko zastavo.

NAPAD NA MOUNTJOY JET- NIMICO.

Dublin, Irsko, 3. septembra. — Neznanici so navalili ponocni na brzjavni urad in Mountjoy jet-nimico. Stražnikom se je posrečilo napadalec pravčasno odgnati. Izgub ni bilo na nobeni strani.

ZADNJA POREČILA O STRAŠNEM POTRESU

Kot je razvidno iz zadnjih brzjavk, je bilo mrtvih na Japonskem dvesto petdeset tisoč oseb. Dva diplomata in dva princata med mrtvimi.

Klub temu, da je skoraj vse brzjavne zveze prekinjene in da so radijska poročila silno redka, bodo zadobili kontrolo nad drugimi strankami, se bo nemška republika izpremenila v cesarstvo.

Vsled potresa, ki se je pojavi v soboto na Japonskem, je bilo mrtvih najmanj dvesto petdeset tisoč oseb.

Samo v Tokio in Jokahami znašč število mrtvih nad dvesto tisoč.

Pogrešajo nekoga bivšega ministarskega predsednika in finančnega ministra.

Med mrtvimi sta tudi dva cesarska princeta.

Nobeno poročilo ne omenja, kaj se je zgodilo z ameriškim poslanikom Woodsom.

Američki konzularni uradniki so dobili z Washingtona navodila, naj doženejo, kaj se je zgodilo z Amerikanci, ki so se mudili na Japonskem.

Admiral Anderson je sporočil v Washington, da je ameriško azijsko brodovje na poti proti Japonskemu.

Včeraj sta se pojavila dva novata potresna sumka, ki sta še povzela že itak veliko nesrečo.

Japonske mornariške baze so uničene. Oblasti so prepričane, da se je potopilo dosti japonskih bojnih ladij.

COSGRAVE JE GOVORIL V GALSKEM JEZIKU.

Genova, Italija, 3. septembra. Danes je minilo tisoč tristo let izca časa, ko je bil rojen tukaj sv. Columbanus, eden izmed irskih patronov.

Slavnosti se je udeležilo 300 irskih romarjev, med njimi tudi predsednik irske republike Cosgrave. Svoj govor je imel v galškem jeziku.

ZDRAVSTVENO STANJE NEW-YORKŠKEGA ŽUPANA.

Saratoga Springs, N. Y., 3. septembra. — Zdravstveno stanje newyorškega župana Hylana se je obrnilo precej na boljše. Danes zjutraj je njegova temperatura 99 stopinj. Klub temu pa bo moral ostati v postelji še najmanj en teden.

KDO BO BODOČI VLADAR NEMČIJE?

V slučaju zmage nemških nacionalistov, bo zasedel nemški prestol najstarejši sin žene bivšega nemškega kajzera.

Berlin, Nemčija, 3. septembra. Vpliv nemških nacionalistov ne prestano narašča. V slučaju, da bodo zadobili kontrolo nad drugimi strankami, se bo nemška republika izpremenila v cesarstvo.

Za ta slučaj je Ludendorff že določil prihodnjega vladarja Nemčije. To bo princ Hans Juri Henrik Ludvik Friderik Herman Ferdinand von Schoenau-Carolath, najstarejši sin princezine Hermine, žene bivšega nemškega kajzera.

Prine je star šestnajst let ter živi v gradu Antitz v Gornji Šleziji. Pred kratkim je dovršil Višeko Akademijo, kjer se vsga-jajo sinovi nemškega plemstva.

Fant je sila sladkosned. Klub odločni zdravniški prepovedi po vsak dan veliko množino kendija.

Kajzerjeva žena Hermina posveča veliko svojega prostega časa njegovi vzgoji. Služabnik ga morajo nazivati "Vaše Veličanstvo", toda fant se smeje tem primikom.

Dopisnik newyorškega Worlda se je posvetoval z njim, pa ni mogel od njega ničesar drugega izvedeti kot da so fašistske parade lepe, da je vreme lepo in da je vse drugo lepo.

ZA ORGANIZACIJO FARMER- JEV.

Huntington, Ind., 3. septembra. Ravnatelj ameriške farmarske zveze, Samuel H. Guard je imel tukaj tako značilen govor, v katerem se je zavzemal za močno organizacijo vseh ameriških farmerjev.

Po njegovem mnenju se bodo cene farmarskih produktov zvišale, kakorhitro bo organiziran distributivni sistem.

TRIJE USMRČENI IN DVAJSET RANJENIH PRI EKSPLO- ZIJU.

Roanoke, Va., 3. septembra. — V tukajšnji Pulaski Iron Company se je prijetila velika eksplozija, ki je zahtevala tri slovenske žrte. Dvajset oseb je bilo ranjeno. Petnajst delavcev še sedaj pogrešajo.

"GLAS NARODA"

BREVETED DAILY

Owned and Published by
Hellenic Publishing Company
(A Corporation)FRANK SAXBERG, President LOUIS BENEDICT, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sunday and Holidays.

Subscription Yearly \$4.00
Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenemelj nedelj in praznikov.

Dostop prej predpisana in neobvezno se ne pribrojujejo. Denar nad se nepravilno posiljan je vrednost po Monay Order. Pri spremembah kraja narodnikov, predstavnik, denar ne bude tudi prejšnje nivovalčne namizni, da hitreje najdečeje naštevani.

"GLAS NARODA"
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2878PRINTING 664
TRADES UNION LABEL LOUNCE
NEW YORK CITY

SVETI EGOIZEM

Mussolini je oficijelno izjavil, da so Italijani le zaseeno zasedli troje otokov v Jonskem morju. Kakor hitro bo ugodeno vsem italijanskim zahtevam, se bodo zopet umaknili v svoj tihii zavica.

Ta izjava je diplomatična poteza.

Mussolini hoče pomiriti javno mnenje v Angliji in Franciji. Takih obljub je dala Italija že na stotine in tisoče, izpolnila pa dosedaj ni še nobene.

Leta 1918 so Italijani svečano izjavljali, da se le "zaseeno" zasedli Trst in naše primorske kraje. Tudi glede Južne Tirolske je bilo tako.

Ljudje so se takrat zadovoljili z laško častno besedo, ko so pa izprevideli, da so prevarani, je bilo že prepozno.

Italijanski prenapeteži hočejo na vsak način obnoviti staro rimske cesarstvo. Da bodo to dosegli, morajo dobiti navlado nad Sredozemskim morjem. Italija je dobila z zvijačo Tripoli in Ciremajko, mimogrede je tudi zasedla otoče, ki zapira dohod v Egejskem morju. S tem, da je zasedla Krf, lahko neprodorno zapre Jadransko morje.

Okupacija Krfa pomenja za Anglijo veliko klofuto. Spoznava, da je pogodba, sklenjena v Lausanne, kako še pava. Angleška politika glede Sredozemskega morja ni zadnji čas nič kaj posebno srečna.

Če bo prišlo do vojne med Italijo in Grško, se bo pridružila Grški mala ententa, sestojecia iz Čehoslovaške, Jugoslavije in Romunske. To so veliki ljubljenci Francije, ki se ji bodo pa v zadnjem trenutku izjavil.

Taka izprememba na Balkanu bi pogubnosno vplivala na Francijo, ki ima že takoalitako z Ruhrom dela čez glavo.

V medsebojni ljubosumnosti držav se je Italija napolnila kot žaba.

Sredi prejšnjega stoletja je bila Italija nadložen otrok, katerega so umeščeni potom vzdržali pri življenju.

Ta otroček se je pa v zadnjem času izvanredno hitro razvil v precej močno osobnost, ki se hoče neprosten pretepati, ki ne pozna nobenih obzirov in nobene hvaležnosti.

Francija in Anglia sta pa lahko že sedaj prepričani, da ju bo Italija nesramno izdala, kot je izdala dosedaj še vsega svojega zaveznika.

Novice iz Slovenije.

Krst Trdinovega vrha.

Iz Novega mestoporočaja: Dne 15. avgusta se je vršil vrh Gorjancev slavje, kakršnega še ne ponmi in ne beleži naša zgodbodina: Krst najvišjega vrha v Gorjancih, ki doslej vsaj v zadnjih dneh imel nobenega pravega imena. Zdi se, kakor da je priroda in usoda priznala ta vrh imenu tistega, ki je proslavil to pokrajino in ljudstvo ter jo odel s čarom bajk in povesti v krasnem jeziku, kakršnega ni govoril in krasoslovil nikdo pred njim in nikdo za njim: Janez Trdina, pisatelj Bavorov Huzarjev in neumrjocih bajk in povesti o Gorjancih...

Spontano razdeloto voljo naroda ob odkritju spominske plošče Janeza Trdine pred letom dni, da se imenuje najvišji vrh Gorjancev Planinskega društva, razvila sliko velikega pisatelja in domoljuba Janeza Trdine, ki je postal pravi Homer pokrajine in naroda okoli Gorjancev. Citiral je merodajno, vyzvano sodbo Ivana Cankarja Janezu Trdini, ki je pisal iz naroda za narod. Ko se je odkrila plošča, je sprožil idejo, da zasluži tak mož vse kaj več — večen spomenik naj mu bo vrh Gorjancev! Slava! klici so enoduso zadoneli v slavnostnem razpoloženju in globokem vtišu govora.

Ko je še izročil pozdrave Planinskega društva in kluba "Skale" Krafele je nastopal dr. Oblak iz Ljubljane, ki je izpovrgoril nekaj iskrenih besed o Janezu Trdini, kot velikem sinu velikega prirode slovenske kulture.

Prekrazen dan je bil to na vrhu Gorjancev, za arrangement pa gre največja zasluga prof. Seidl.

KAJ JE TURŠKI TOBAK?

TO je tobak najboljšega duha in okusa, prepeljan 3000 milij preko celine in morja ter spravljen v **HELMAR TURŠKE CIGARETE**.

Turški tobak je tudi najboljši in najbolj drag za cigarete. **HELMAR** so napravljene iz 100% čistega turškega tobaka.

20 **HELMAR** stane nekaj več kot 20 navadnih cigaret, pa so nekajkrat več vredne.

HELMAR so v lepenkastih škatljah, kar jih ščiti pred lomljenjem in krušenjem. Navadne cigarete so v zavojkih.

ZAPOMNITE SI ŠKATLJO IN IME.

Izdelovalci prvočrnih turških in egipčanskih cigaret na svetu.

Anarayos

jal je, da ne govorim v imenu nobenega društva, nego kot navaden zemljan-popotnik, prihitevši z visokim planom poklonit se spominu enega največjih naših popotnikov v najplemenitejšem pomenu besede — Janezu Trdini. Trdina je edel to, po svoje krasko gorsko pokrajino v bajni čar romantičnih svojih pravljic, v katerih pa se zreali tista njemu lastna ljubezen v Sloveniji. Leman, profesor na katoliški fakulteti v Lillu in predsednik odbora za izlete in potovanja lilskega Geografskega društva, je bil končan oficijelni del tega pravega narodnega.

Prelep govor je imel nato višji šolski nadzornik Wester, ki je, izročil najvišji vrh Gorjancev. Planinskega društva, razvila sliko velikega pisatelja in domoljuba Janeza Trdine, ki je postal pravi Homer pokrajine in naroda okoli Gorjancev. Citiral je merodajno, vyzvano sodbo Ivana Cankarja Janezu Trdini, ki je pisal iz naroda za narod. Ko se je odkrila plošča, je sprožil idejo, da zasluži tak mož vse kaj več — večen spomenik naj mu bo vrh Gorjancev!

Poslal se je tudi navdušeno pismeni pozdrav s tega slavja vladarski dvojici, ki naj izve o tem zgodovinskem aktu proslave slovenske kulture.

Prekrazen dan je bil to na vrhu Gorjancev, za arrangement pa gre največja zasluga prof. Seidl.

Francozi v Sloveniji.

Ko je potoval profesor pariske univerze Hanmant po Sloveniji, je skusni let je dobro uspel.

predaval v Ljubljani o Napoleonu in jugoslovanski ideji. Vrnivši se v domovino, je imel v Parizu in Lillu predavanja, častna in laskava za nas in našo deželo. Zlasti v Lillu so imela njegova predavanja tak uspehl, da je ondotno Geografsko društvo sklenilo skupno potovanje, ki ga društvo priredi vsako leto za svoje člane, napraviti letos v Sloveniji. Leman, profesor na katoliški fakulteti v Lillu in predsednik odbora za izlete in potovanja lilskega Geografskega društva, je v ta namen stopil v dogovor s Francesskim Institutom v Ljubljani in ustavil krasen potni načrt. Dvajset članov lilskega Geografskega društva, gospodje, gospesi in gospodičine, se je odločilo, da poseti našo lepo Slovenijo. Skezi Švice in Tirolsko pridejo gostje preko Dunaja v Jugoslavijo. Posetili bodo Maribor, Rogaska Slatina, Celje, Trbovlje, načar dosegajo v Ljubljano. Ogledali si bodo mesto, pohitili v Kamniško Bistričo, se odpeljali v Kranj in na Bled, odkoder pojdejo na Golico in na Triglav. Zanimanje, ki nam ga kaže od leta do leta bolj živo velika Francija, nas lahko navlada z veselim ponosom.

Prof. Seidl se je v končnem govoru spomnil neodrešene naše domovine in jugu in severu in je izpovrgoril par iskreno občutenih besed, izrazujoč upanje na vrhu sredstev osvobojene zemlje, da jih še vse sprejme v okrilje prava rodnega majika.

Poslal se je tudi navdušeno pismeni pozdrav s tega slavja vladarski dvojici, ki naj izve o tem zgodovinskem aktu proslave slovenske kulture.

Prekrazen dan je bil to na vrhu Gorjancev, za arrangement pa gre največja zasluga prof. Seidl.

Najmanjši aeroplani na svetu.

Dva italijanska inženirji sta konstruirala dosedaj najmanjši aeroplani na svetu, ki ga goni motor komaj treh konjskih sil. Po-

Peter Zgaga

Skozi moje okno se vidi v pisanu grškega šifkarta omkraj ceste.

Na mihi ima Grk uzorec slavnega Rodinovega dela "Misleca".

Kip predstavlja moža, kojega oči streme v bodočnost, in si podpira z roko brado. V njegovem obrazu je izraz oddočnosti in bojanosti pred bodočnostjo.

Boljšega patrona kot je tale kip si Grk ni mogel izbrati.

Tudi Mussolini bi ga moral imeti na svoji mizi.

In z Mussolinijem vred tudi vsa Evropa.

V smrtni uri se razodene vsa človeška natura. Človek, ki je vse življenje legal in hlinil, bo v smrtni uri brez dvoma izpovgoril edkratosrčno besedo.

V smrtni uri gredo s strahovito naglico mimo duševnih oči umirajočega vsi doživljaj, zave se svojih najvišjih dolžnosti, spomni se največjega trpljenja in obenem tudi največje radosti, ki mu je bila dodeljena v življenju.

Star Ljubljanc je umiral. Živel je pošteno življenje, nihce mu ni mogel ničesar očitati. Kljub temu se je pa vsem zdelo, da ima možak nekaj na vesti, in če v tem trenutku ne razodene, kdaj bo razadel.

V njegovi sobi je bila zbrana vsa žlahta, žena, otroci in par prijateljev.

Možak se je spravil z Bogom in začel pojemati.

Zena je klečala in močila s zolami njegovo odoje. Dihal je težko, pojemajoče.

Nanekrat se mu je pa nekaj zaiskrilo v očeh.

Zivahan je postal ter izpovgoril s slabotnim glasom:

Skloni se k meni, draga moja. Vsi so napeto čakali njegovih besed, njegovega skrivnega razdeljila. Tiho je bilo, da je bilo slišati let muhe po zraku.

Kaj bo povedal, kaj bo razdelil?

Zena — je penovil. — Kaj ne, da je bil dober tisti eviček, ki sva ga pila lansko leto pri Kankertu v Škofiji?

Nato je umrl, še predno je mogla reči žena "ja".

Oče peterih hčera je takole svedoval mlademu fantu:

— Vi bi se radi poročili z mojo najstarejšo hčerjo, kaj ne? Vi ste stari dva in dvajset let, она pa osemindvajset. To razmerje nikdar ni pravilno. Veste kaj, počakajte še deset let. Vi boste stari takrat dvaintrideset let, она jih bo pa menda tudi že kakih tride-

set.

— Žena je pa res božji dar — je vzkliknil rojak. — Včeraj počelo sta prišla v mojo sobo dva vložilca. Oba sem natančno videl, pa sem se delal kot da bi spal, ker sta imela težke revolverje v rokah.

V predalih ni bilo nobene dražecnosti, zato sta pa začela preiskovati že v moji obleki. Iskala sta in iskala, pa nista ničesar našla. Oditi sta moralna z dolgin nosom. Žena mi je namreč že pol ure prej pobrala iz žepov do zadnjega centa. Pa naj še kdo reče, da ni žena božji dar?

Najmočnejši človek na svetu je tisti, ki sam stoji in ga nikomur ni treba podpirati.

Downtownska Slovenka je rekla: Moj dedec je bio pa učeraj manj pjen. Kušnu me je, k'je dam pršou.

Smrtna kosa.

V sredu dne 15. avgusta je umrl v Mariboru Frane Rošane, gostilničar in mnogotletni načelnik gostilničarske zadruge.

Najmanjši aeroplani na svetu.

Dva italijanska inženirji sta konstruirala dosedaj najmanjši aeroplani na svetu, ki ga goni motor komaj treh konjskih sil. Po-

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Katolička Jednota

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Presečnik: RUDOLF PERDAN, 923 E. 185 St., Cleveland, O.
Podpresečnik: LOUIS HALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.

Začasnji blagajnik LOUIS CHAMPA, Box 981, Ely, Minn.

Blagajnik neizplačljiv: JOHN MOVERN, 412 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg., 600 Grant St at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

DEDŠČINA.

Spisal Richard Dallas.

Za "Glas Naroda" poslovenil J. T.

10

(Nadaljevanje.)

— Ali mislite, da je to verjetno? — sem ga vprašal.

— Ne, to bi ne bilo verjetno, — je pritrdil.

— Zakaj ste pa tako trdno prepričani, da ga je Winters umoril?

Začudeno me je pogledal ter odvrnil:

— Če ga ni Winters, kdo ga je pa?

— Ne vem, če ga je on. — S svojimi končnimi sklepi ne smemo biti preveč hitri.

— No, dobro, če ga ni Winters ga pa ni. Vsakdo je pa prepričan, da ga je, in istega mnenja sem tudi jaz.

Moje zaslješevanje je bilo pri kraju. Mislil sem, da bom več dosegel kot sem.

Če je bil služabnik Benton kriv, se je izvrstno izmazal. Če je bil nedoljen, je nerodno govoril.

— Sedaj lahko greste — sem mu rekel. — Zelo hvaležen sem vam za obisk. Prosim vas tudi, da mi vse sporočite, kar boste slučajno izvedeli o tej kočljivi zadavi.

— Brez skrbi boste, gospod Dallas.

Odsel je mirno in hitro kot dobro izvezban služabnik.

Ura je bila enajst. Sklenil sem oditi v salon pogledat, če je tam takoj prijatelj.

Ob enom času je bilo v klubu ponavadi živahno vrvanje, kajti ljudje so se vračali iz gledališča.

Ko sem prišel po stopnjicah, sem opazil Neda Davisa, stojecemga v vezi.

Prijet me je za roko ter začel razpravljati o White-jevem umoru.

— Čudno, kaj ne, — je rekel, — da ga je Winters umoril. — Proklet je prebrisana naša policija. Takoj so mu bili na sledu. Ali se vam ne zdi tako?

Izvadeno me je vznemirilo, ker je bil moj prijatelj tako trdno prepričan o Winterovi krividi. Vsledtega sem precej osorno odviral:

— Kako pa veste, da ga je Winters umoril?

— Odkod naj vem? — Ali vi morda dvomite?

— Seveda dvomim. Dosedaj mi se ničesar dokazanega.

— Če ni dosedaj ničesar dokazanega, res ne vem, kaj se pravi dokazati.

— Poslušajte, gospodje — je zaklical ljudem, stojecem v gruči. — Dallas ne verjame, da je Winters morilec.

Uvažajoč moje uradno stališče, da se ne sme javno zavzeti za Wintersovo nedolžnost, sem odločeno protestiral.

— Tega nisem rekel. Jaz sem le rekel, da njegova krivda ni dokazana, dokler je ne dokažejo.

— To je vse lepo in dobro, Dallas — je rekel eden izmed gospodov. — Zaenkrat še ne moremo izreči nobenega odločnega mnenja. Nam je dobro znano, da je pripravljen, da se pride pravemu krivemu čimpresi na sled in da se mu krivelo neizpodbitno dakaže, pa naj bo ta krivek Winter ali kdo drugi. Sedite in izpijte kozarec vina. Baš sedaj smo se pogovarjali o tem slučaju.

Jaz se nisem odzval povabilu, dočim je Davis prisedel.

Šel sem v biljardno sobo, upajoč, da bodo tam govorili o čeni drugem. Pa tudi tam je bil umor na vrsti.

— Dobro, da ste prišli, Dallas — je vzkliknil neki znanec. — To je bila preiskava, kaj ne? Policija ni vedela drugega kot da je zmanjkal denar in da je neki človek gledal ono noč skozi Whitovo okno. In po preteklu osemnajstideset ur je že izsledila pravega krivca. Da, ni je take policije na celotem svetu kot jo imam naše mesto. Inspektor Dalton je od hudiča!

Predno sem imel čas pritrdiri ali ugovarjati, se je oglašil že drugi, ki je na vse pretega hvalil Daltona, češ, da ima orlovskega poglem in pasji nos. Njemu se ne more nobena stvar protiviti.

— On ve vse in razume vse — se je oglašil tretji. — Ali ste čitali v listih poročilo o današnji razpravi? On je vsako točko sistematično izrabil. Winters nima najmanjše prilike, da bi se izmuznil.

— Torej mislite, da ni nobenega dvoma o njegovem krividi? — je vprašal majhen debel gospod.

— Kdo bi dvomil o njegovem krividi? — so se začudili vsi. — Kdo na svetu bi dvomil o tem?

— Saj je bil priziv vložen in odobren, kaj ne?

— Seveda je bil. Prihodnja obravnava pa ne bo ničesar novega udejstvila.

— Kdaj se bo pa vršila prihodnja obravnava? — so me vprašali.

— Ne vem, — sem odvrnil — toda zdi se mi, da jakek kmalu.

Tedaj se je pa neopăzeno približal moj prijatelj Littell in ironično vprašal.

— Pravite, da je inspektor Dalton vse odkril? — Kaj je vendar z ostalimi tremi bankove, ki so bili na mizi?

— Izšpketorja ne brigajo bankove — se je glasil zasmehljiv odgovor.

— Seveda ga ne brigajo — je nadaljeval Littell. — toda če je izsledil en bankove, bi lahko tudi ostale tri. Ko bodo dobili ostale tri bankove, bodo prgnali pred poroto še tri nadaljnje osebe.

Globok molk je sledil tej izjavi. Meni se je dobro zdelo, da je Littell širokoustreš s tako lahko ugnal v kozji rog.

Prvi se je oglašil debelhar ter ponizno vprašal:

— Gospod Littell, ali vi ne smatrate Wintersa krivim?

Jaz sem napeto čakal odgovora.

— Na to vprašanje vam ne bom odgovoril. Zdi se mi le, da je pri celi zagonetni zadavi dosti stvari, ki inspektorju Daltonu niso znane.

Nadalje pa ni hotel razpravljati. Najbrže je misil, da se ne izplača na tem prostoru in s takimi ljudmi.

Ko so se porazgubili, sem vprašal Littella, če kaj sumi, kaj bi bilo s tistimi tremi bankove.

— Zdi se mi, da bi bilo izvadeno velike važnosti, če bi te bankove našli. Vsa stvar bo zadobila povsem drugačno lice. Jaz nisem imel nobenega drugega namena, kot prepričati te ljudi, da policija ni vsemogoča in vsevedna. O, tudi policija se včasih zmoti.

Začuden sem se obrnil. Torej tudi Littell ne pripisuje izginolini bankovcem velike važnosti? Rekel je, da je s tem hotel le izpodbiti vero v nezmotljivost policije.

(Dalje prihodnjie.)

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim sreem naznjam vsem sorodnikom in prijateljem po širini Ameriki, da nam je kruta smrt ugrabila našo mater ozir. ženo

ANO SKOK.

Pokojnica je premirila po dolgi težki bolezni v starosti 30 let. Rojena je bila v Kokarijih v Zadreški dolini. Tukaj zapušča sočaga in tri nedorastle otroke ter dve sestri, v starem kraju pa dva brata, eno sestro in očeta.

Podpisana žaluoča rodbina se iskreno zahvaljuje vsem onim, ki so jo obiskivali in tolazili v bolniški postelji in ki so nam kazali svoje sočutje, posebno pa se zahvaljuje vsem onim, ki so ji daramovali krasne venice in šopek ter vsem, ki so jo spremili k večnemu počitku. Lepa hvala tudi društvu S. S. Št. 23 za krasni venec in vsem članom omenjenega društva, ki so tako lepo spremili k zadnjemu počitku. Zahvalimo se tudi podgrupni g. Fr. Ermeneu za njegovo prijaznost in trud.

Ti pa, draga žena in mati, počivaj v miru in lahka naj bi ameška zemlja. Umarla si, toda živelja boj v naših srečih do zadnjih dni! Glej, kriz nam sveti govor, da vid mo se nad zvezdami.

Žaluoči ostali:

John Skok, soprog.
Anica, John in Ludvik, otroci.
Milwaukee, Wis.

ROLE za PIANO

SLOV. IN HRVATSKE
dodate edino pris:
NAVINEŠ-KOTOKAR
331 Greene St., Conemaugh, Pa.
PIŠITE PO CENIKU.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH
DOLARIH.

V Jugoslaviji —

se more izplačati dolarje le potnikom v Ameriko proti predložitvi od ameriškega konzula potrjenega potnega lista in ne več kot protivednost od 3.000 — frankov, to je približno \$200 — za enega potnika.

V skladu, da naslovjenec za izplačilo dolarje nebi mogel predložiti potrjenega potnega lista, dobil posiljalnik lahko Gorlarje nazaj ali pa na novo naroči izplačati nakazani znesek v dinarjih.

Nadajte se nam zdi umestno priporočiti, da nikakor ne moremo priporočati posiljalnik čeke v Jugoslavijo.

Slopošno mnenje vlada, da se čeki, ki se glase na dolarje, tudi v dinarjih izplačajo, kar pa ni res, ker, kot že zgornj omenjeno, je v Jugoslaviji od vklade pod kaznijo prevedeno izplačevati dolarje.

Tudi posiljalnik mnogi navadne ameriške čeke v domovino. Ti pa nikakor niso pripravni za tudi na deseli, ker so banke oddaljene in izplačajo take čeke v dinarjih šele potem, ko dobre iz Amerike potrdijo, da so jih bili odobreni.

Onim, ki stanujejo na deseli in ne potujejo v Ameriko, je najbolje posiljalnik denar navadnim potem v dinarjih, kateri se jim izplačajo na zadnji potni brez neprička.

Tudi za nabavo potnega lista — (posta) je najpripravnejše poslati dinarje. Dokler namreč potni list ni potreben od ameriškega konzula, ne more potnik digniti dolarje.

Stroški za razne listine in potni list se lahko plača tudi z dinarji.

Juan Miseria. Spisal P. L. Coloma.

Zelo zanimiva, iz španskega prevedena povest.

Vsebuje 170 strani.

Ne v Ameriku. Spisal Jakob Alešovec.

Povest Slovencem v pouk.

Po resničnih dogodkih.

Seveda je bil. Prihodnja obravnava pa ne bo ničesar nova.

V Italiji in zasedenem

osemljem —

so veljavne povest drugačne odredbe ter lahko izplačamo dolarje vsmokur do poljubnega zneska. Če je pa namenjen denar se za potovanje.

je na nakazilih označiti vido: Izplači le, ako naslovnik potuje.

Vsi nadstojuči stroški smo se morali odločiti preveriti predstojno za dolarska izplačila kakor sedi: Za izplačila do \$25. računamo po 75 centov; od \$25. naprej po 5%, to je po 8 centov od vsakega dolarja.

Nadzorniki naj večno označijo: Izplači v dinarjih.

Ta pristojbina je veljavna na dolarska izplačila v Jugoslaviji in Italiji.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortland St., New York City

RAVNOKAR JE ISHLA

NAJVĒĢĀJA ARABSKA
SANJSKA KNJIGA

Najnovaja ilustrirana knjiga

Vsebuje 205 strani.

NP. Cena s poštnino 50.—

SLOVENSKO PUBLISHING CO.

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

Nadzorni zavod za razvoj in izobraževanje.

Naši zavodi in šole.

Naši zavodi in šole.